

Marie Terezie na Pražském hradě 1717–1780

Nový palác / Někdejší Bílá věž Úpravy fasád z let 1772–1775

Ve středním traktu oddělujícím druhé a třetí nádvoří se skrývají stará opuková románská hradba a dvě věže, zvané Bílá a Matematická. Spojovací trakt, oblíbený zejména císařem Rudolfem II. (a propojující jeho obydlí na straně obrácené k městu s prostory vyhrazenými sbírkám na straně severní), se časem proměnil v obydlí císařoven a doprovodu (fraucimoru). Tento trakt získal za velké tereziánské přestavby Pražského hradu sjednocující fasádu jako poslední; jeho přestavba probíhala v letech 1772–1775. Plány vídeňského dvorního architekta Nicola Pacassiho prováděl Anselmo Lurago a po jeho smrti 1765 Anton Kunz, činný až do smrti v roce 1769. O místo dvorního stavitele poté usilovali Anton Haffenecker, Jan Josef Wirch, Anton Müller, Ignác Jan Nepomuk Palliardi, Jan Josef Prachner a Mathias Hummel i jiní. Místo nakonec získal Anton Haffenecker, rodák z Tyrolska, který také přestavbu Pražského hradu v intencích Pacassiho plánů dokončil. Zajímavým detailem jsou slepá, pouze malovaná okna v místech, kde je tělo staré románské Bílé věže. U oken v dolním podlaží Piano nobile navíc zaujmou zaoblené kouty. Je působivé, že tento drobný, ale významný francouzský motiv zprostředkovaný do Prahy Vídní se u nás poprvé uplatnil právě na Hradě, ale zdomácněl až po sto letech v období druhého rokoka. Celková přehlednost, táhlost, symetrie fasády již má rysy nadcházejícího klasicismu vyhovujícího dvorské spořivosti. Odrazem Hofburgu, čili císařské rezidence ve Vídni, se na Pražském hradě stalo též užití motivu mezi okny v horním podlaží – kónicky se zužujících zdvojených pilastrů – převzatého z raně barokního Leopoldského křídla, jehož projekt vypracoval již v roce 1660 stavitel Filiberto Lucchese.

